



# INITIATIEFADVIES

**betreffende de opmaak van een anti-discriminatie  
kaderordonnantie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

**20 april 2017**

	Initiatiefadvies
<b>Aanvraag behandeld door de</b>	Raad van Bestuur
<b>Aanvraag behandeld op</b>	6 en 27 maart 2017
<b>Advies uitgebracht door de Plenaire zitting op</b>	20 april 2017

## Context

Verschillende Europese « anti-discriminatie » richtlijnen omvatten de volledige materie, meer bepaald :

- richtlijn 2000/43/EG - gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming
- richtlijn 2000/78/EG - gelijke behandeling in arbeid en beroep
- richtlijn 2002/73/EG en 2006/54/EG - gelijke behandeling van mannen en vrouwen ten aanzien van de toegang tot het arbeidsproces, de beroepsopleiding en de promotiekansen, en ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden
- richtlijn 2004/113/EG - gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten

Elke deelstaat is verantwoordelijk voor de omzetting van deze richtlijnen en voor het nemen van bijkomende maatregelen indien hij dit wenst.

Er bestaan criteria die zogenaamd door de anti-discriminatiewetgeving (federale wetten, decreten en ordonnanties) worden « beschermd ». Elke rechtstreekse of onrechtstreekse discriminatie die op één van deze criteria is gebaseerd, is strafbaar : leeftijd, zogenaamd ras, huidskleur, nationaliteit, nationale of etnische afkomst, handicap, geloof of levensbeschouwing, seksuele geaardheid, fortuin, burgerlijke stand, politieke overtuiging, syndicale overtuiging, huidige of toekomstige gezondheidstoestand, fysieke of genetische eigenschappen, geboorte, sociale afkomst, geslacht en taal.

Unia, het Interfederaal Gelijkekansencentrum, is bevoegd voor 17 beschermde criteria, het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen is bevoegd voor de discriminaties gebaseerd op geslacht. Wat de aan het taalcriterium gelinkte discriminaties betreft, bestaat er momenteel geen enkele openbare instelling die deze specifieke bevoegdheid kreeg toevertrouwd.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de anti-discriminatiewetgeving een geheel van ordonnanties die elk tot een bevoegdheidsgebied zijn beperkt. Er bestaat dus geen anti-discriminatiewetgeving die van toepassing is op alle bevoegdheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest<sup>1</sup>.

Het gaat om :

- de ordonnantie van 4 september 2008 betreffende de strijd tegen discriminatie en de gelijke behandeling op het vlak van de tewerkstelling
- de ordonnantie van 4 september 2008 ter bevordering van diversiteit en ter bestrijding van discriminatie in het Brussels gewestelijk openbaar ambt
- de ordonnantie van 4 september 2008 ertoe strekkende een diversiteitsbeleid te bewerkstelligen in het Brussels ambtenarenapparaat
- Titel X van de Brusselse Huisvestingscode « Gelijke behandeling »

---

<sup>1</sup> De Franse Gemeenschapscommissie heeft op 9 juli 2010 een decreet aangenomen betreffende de strijd tegen bepaalde vormen van discriminatie en de uitvoering van het beginsel van gelijke behandeling. Het ontbreken van een kaderdecreet lijkt zich dus ook te stellen bij de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, waarvan de bevoegdheden door de zesde Staatshervorming in het bijzonder werden versterkt.

## Vaststellingen

### **1. Het toepassingsgebied van deze ordonnanties dekt niet alle gewestelijke materies : bestaande en toekomstige rechtsvacuïms**

**De Raad** stelt vast dat Titel X van de Brusselse Huisvestingscode betreffende de gelijke behandeling enkel van toepassing is op woningen die door openbare operatoren te huur worden aangeboden. Sinds 1 juli 2014 (zesde Staatshervorming) is huisvesting, met inbegrip van de regulering van de huurovereenkomsten voor bewoning, een gewestelijke bevoegdheid. Voordien waren discriminaties ter zake door een wet gedekt (federale bevoegdheid). Er bestaat dus een rechtsvacuüm voor de discriminaties in de privéhuusvesting.

### **2. De ordonnantie van 4 september 2008 ertoe strekkende een diversiteitsbeleid te bewerkstelligen in het Brussels ambtenarenapparaat (plaatselijke besturen) omvat geen luik « gelijke behandeling » of « strijd tegen discriminatie » dat elke discriminatie zou verbieden**

**De Raad** stelt vast dat er geen enkele anti-discriminatie wetgeving van toepassing is op de statutaire ambtenaren die door de plaatselijke besturen worden tewerkgesteld. De contractuele ambtenaren zijn onderworpen aan de wet van 3 juli 1978 op de arbeidsovereenkomsten (federale bevoegdheid).

### **3. Het niet omzetten van richtlijn 2004/113/EG - gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten - en van richtlijn 2000/43/EG - gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming (behalve tewerkstelling)**

Op 19 mei 2016 heeft **de Raad** een advies uitgebracht betreffende een voorontwerp van ordonnantie ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie en ter bevordering van gelijke behandeling<sup>2</sup>. Dit voorontwerp van Staatssecretaris Debaets zet deze beide Europese richtlijnen om (2004/113/EG en 2000/43/EG)<sup>3</sup>. Hiermee wil men een algemeen en geharmoniseerd kader creëren om bepaalde vormen van discriminatie te bestrijden, om gelijke behandeling te bevorderen en om de ordonnanties die ter zake al in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestaan te vervullen door deze beginselen tot vier gebieden uit te breiden : sociale bescherming, sociale voordelen, toegang tot goederen en diensten en de leveringen ervan en toegang tot en deelname aan economische, sociale, culturele of politieke activiteiten die openstaan voor het publiek.

**De Raad** benadrukt dat deze bevoegdheid betrekking heeft op alle diensten die de gewestelijke en plaatselijke ION verstrekken (indien gewestelijke voogdij) : bijvoorbeeld de MIVB. De onmogelijkheid om gebruik te maken van het Brussels openbaar vervoer voor personen met beperkte mobiliteit wordt niet door een wetgeving gedekt.

---

<sup>2</sup> A-2016-030-ESR

<sup>3</sup> De Regering heeft op 23 februari 2017 in tweede lezing een ontwerp van ordonnantie goedgekeurd ter bestrijding van bepaalde vormen van discriminatie ten behoeve van gelijke behandeling.

#### **4. Het gebrek aan samenhang tussen deze verschillende ordonnanties en ten overstaan van de federale wetgeving of de Europese richtlijnen**

**De Raad** wijst op het feit dat de lijst van beschermde criteria tussen de bepalingen verschilt. In de Brusselse wetgeving is het criterium van syndicale overtuiging niet opgenomen onder Titel X van de Brusselse Huisvestingscode, terwijl het wel in de antidiscriminatiewet staat. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest staat het enkel in de ordonnantie van 4 september 2008 betreffende de strijd tegen discriminatie en de gelijke behandeling op het vlak van de tewerkstelling.

Tevens benadrukt **de Raad** dat de « vrijwaringsclausule » (er is geen discriminatie indien het een wettelijke regelgeving is die een verschillende behandeling voorziet) niet altijd is voorzien.

## **Advies**

**De Raad** stelt vast dat er een gebrek is aan anti-discriminatie wetgeving op het vlak van huisvesting, vervoer en goederen en diensten. Brusselaars bevinden zich dus in de onmogelijkheid om hun rechten ter zake vóór de rechtbanken te laten erkennen.

Dientengevolge vraagt **de Raad** de opmaak van een anti-discriminatie kaderordonnantie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, om zo alle gewestelijke materies te bestrijken, de bestaande wetgevingen te harmoniseren en alle beschermde criteria te dekken.

\*  
\*       \*  
\*